

Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

Zyra Kombëtare e Auditimit
Nacionalna Kancelarija Revizije
National Audit Office

Br. Dokumenta: 24.30.1-2017-08

IZVEŠTAJ REVIZIJE
O GODIŠNJIM FINANSIJSKIM IZVEŠTAJIMA
REGULATORNOG AUTORITETA ZA ELEKTRONSKE I POŠTANSKE
KOMUNIKACIJE
ZA GODINU ZAVRŠNO SA 31 DECEMBROM 2017

Priština, Jun 2018

Nacionalna Kancelarija Revizije Republike Kosovo je najviša institucija ekonomske i finansijske kontrole, koja prema Ustavu i zakonima zemlje uživa funkcionalnu, finansijsku i operativnu nezavisnost. Nacionalna Kancelarija Revizije obavlja revizije regularnosti i performanse i za svoj rad odgovara Skupštini Kosova.

Naša misija je da preko kvalitetnih revizija ojačamo polaganje odgovornosti u javnoj upravi za efektivno, efikasno i ekonomsko korišćenje nacionalnih resursa.

Mi obavljamo revizije u skladu sa međunarodno priznatim standardima revizije u javnom sektoru i sa najboljim evropskim praksama.

Izveštaji Nacionalne Kancelarije Revizije na direktan način promovišu odgovornost javnih institucija pošto pružaju održivu osnovu za zahtevanje odgovornosti od strane menadžera svake budžetske organizacije. Tako mi povećavamo poverenje u trošenju javnih fondova i odigravamo aktivnu ulogu u obezbeđivanju interesa poreskih obveznika i ostalih interesnih strana u povećanju javne odgovornosti.

Generalni Revizor je odlučio o revizorskom mišljenju o Godišnjim Finansijskim Izveštajima Regulatornog autoriteta za elektronske i poštanske komunikacije, u konsultaciji sa Pomoćnikom Generalnog Revizora Valbon Bytyçi koja je nadgledao reviziju.

Izveštaj je rezultat revizije izvršene od strane Selvete Foniqi (Vođa tima) i Shefkije Beka i Adelina Selmani (članice tima), pod upravljanjem Rukovodioca Odeljenja Revizije Faruk Rrahmani.

TABELA SADRŽAJA

Opšti sažetak	4
1 Delokrug i metodologija revizije	6
2 Godišnji finansijski izveštaji i ostale obaveze za spoljno izveštavanje	7
3 Finansijsko upravljanje i kontrola	10
3.4 Upravljanje osobljem	13
3.8 Ne izmirene obaveze	15
Dodatak I: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR	19
Dodatak II: Napredak u sprovođenju preporuka iz prethodne i ranijih godina	22
Dodatak III: Pismo potvrđivanja	25

Opšti sažetak

Uvod

Ovaj izveštaj rezimira glavna pitanja koja proističu sa revizije Godišnjih Finansijskih Izveštaja Regulatornog autoriteta za elektronske i poštanske komunikacije za 2017-god, koji određuje Mišljenje koje je dato od strane Generalnog Revizora. Pregled finansijskog izveštaja za 2017-god je izvršen u skladu sa Međunarodnim standardima revizije Vrhovnih Institucija Revizije. Naš pristup je uključio testiranja i procedure koje su bile potrebne da dođemo do mišljenja u vezi sa finansijskim izveštajem. Pristup koji je primenjen u reviziji, prikazan je u Planu spoljne revizije, dana 29/09/2017

Naša revizija se fokusira na:

Rad koji je preduzet od strane Nacionalne Kancelarije Revizije za izvršenje revizije za 2017-god je određen u zavisnosti od kvaliteta unutrašnje kontrole sprovedene od strane menadžmenta Regulatornog autoriteta za elektronske i poštanske komunikacije.

Nacionalna Kancelarija Revizije ceni saradnju koju je visoki Menadžment i osoblje Agencije pružilo tokom procesa revizije.

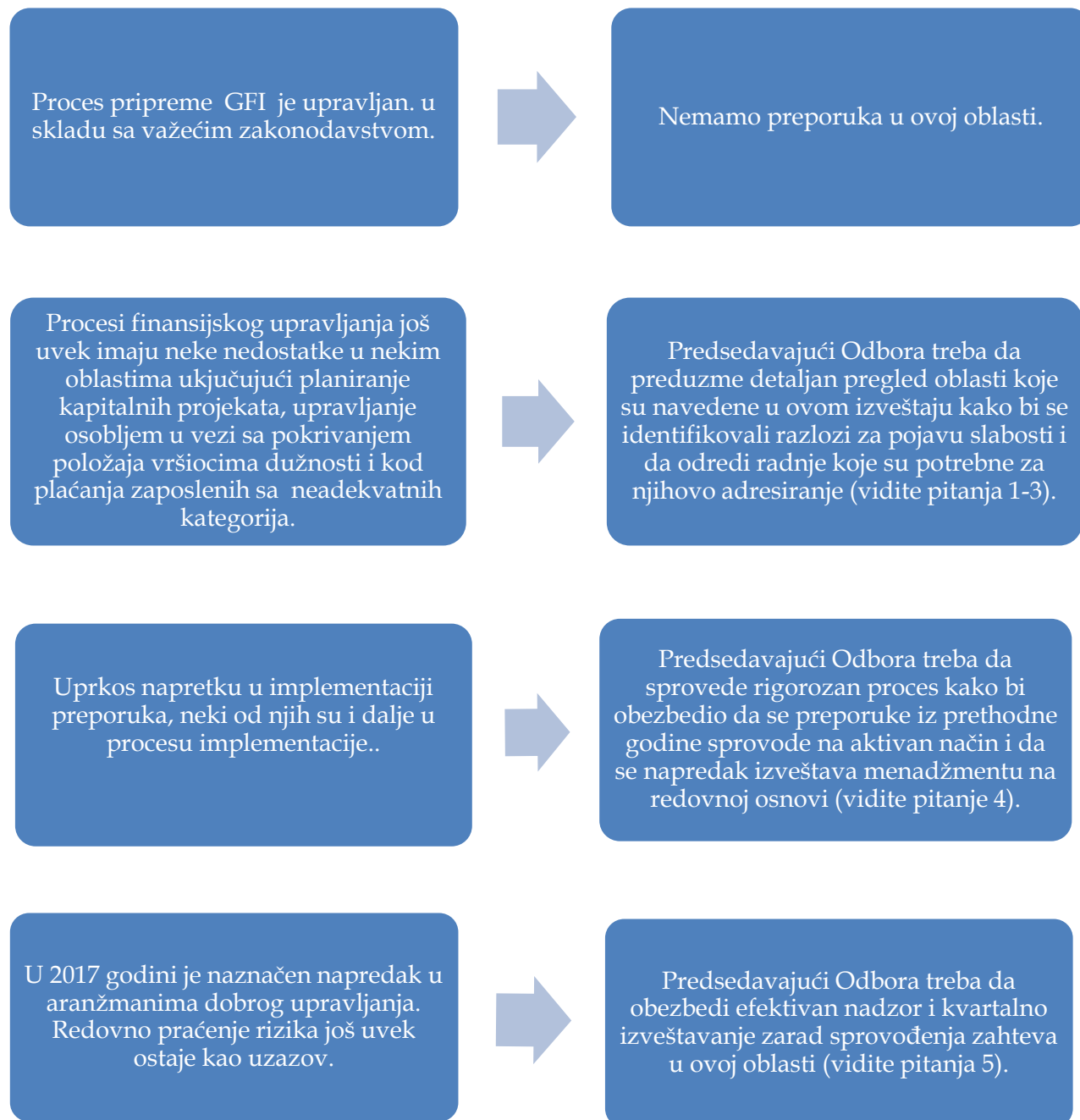
Mišljenje Generalnog Revizora

Ne modifikovano mišljenje

Godišnji finansijski izveštaji za 2017-god *predstavljaju pravilan i istinit prikaz* u svim materijalnim aspektima.

Za detaljnije, vidite Odeljak 2.1 ovog Izveštaja.

Dodatak I, objašnjava različite vrste mišljenja koja se primenjuju od strane Nacionalne Kancelarije Revizije.

Glavni zaključci i preporuke:**Odgovor Predsednika Odbora**

Predsedavajući Odbora Regulatornog Autoriteta za Elektronske i Poštanske Komunikacije je uzeo u obzir i složio se sa detaljnim nalazima i zaključcima revizije i obavezao se da će adresirati date preporuke.

1 Delokrug i metodologija revizije

Uvod

Nacionalna Kancelarija Revizije (NKR) je odgovorna za obavljanje revizije regularnosti koje uključuje pregled i procenu finansijskih izveštaja i ostalih finansijskih podataka, kao i davanje mišljenja:

- Da li finansijski izveštaji daju pravilan i istinit prikaz finansijskih računa i pitanja za period revizije;
- Da li su finansijski podaci, sistemi i transakcije u skladu sa važećim zakonima i pravilnicima:
- O prilagođenosti funkcija unutrašnje kontrole; i
- O svim pitanjima koja proističu iz ili se tiču revizije.

Preduzeti rad revizije zasnovan je na proceni rizika za reviziju Regulatornog autoriteta za elektronske i poštanske komunikacije (RAEPK). Testirali smo delovanje RAEPK-a o tome do koje se mere možemo osloniti na menadžerskim kontrolama kako bi odredili nivo detaljnih testova, koji su potrebni za obezbeđivanje dokaza koji potkrepljuju mišljenje Generalnog Revizora.

Odeljci u nastavku pružaju detaljniji sažetak nalaza naše revizije sa posebnim naglaskom na zapažanja i preporuke u svakoj oblasti pregleda.

Naši postupci su uključili pregled unutrašnjih kontrola, sistema računovodstva, nadovezane supstancijalne testove kao i nadovezane aranžmane upravljanja do one mere koje mi smatramo potrebnim za efektivno obavljanje revizije. Nalazi revizije se ne trebaju smatrati kao sveobuhvatno odslikavanje svih slabosti koje mogu postojati, ili svih poboljšanja koje se mogu izvršiti na sistemima i postupcima koji su delovali.

2 Godišnji finansijski izveštaji i ostale obaveze za spoljno izveštavanje

Uvod

Naš pregled Godišnjih Finansijskih Izveštaja (GFI-a) uzima u obzir usaglašenost sa okvirom izveštavanja kao i kvalitet i tačnost informacija koje su predstavljene u GFI-a. Uzima se takođe u obzir izjava koja je data od strane Glavnog Administrativnog Službenika i Glavnog Finansijskog Službenika, kada se GFI dostavlja Ministarstvu Finansija (MF).

Izjava o predavljanju GFI uključuje izvestan broj tvrdnji u vezi usaglašenosti sa okvirom izveštavanja i kvalitetom informacija u okviru GFI-a. Ove tvrdnje imaju za cilj da pružaju sigurnost Vladi da su im pružene sve relevantne informacije radi osiguranja da se može preduzeti postupak revizije.

2.1 Mišljenje Revizije

Ne-modifikovano mišljenje

Revidirali smo GFI Regulatornog autoriteta za elektronske i poštanske komunikacije za godinu završno sa 31 Decembrom 2017, koji uključuju izveštaj prijema i isplata u gotovom novcu, izveštaj o izvršenju budžeta, obelodanjivanja i ostale prateće izveštaje.

Prema našem mišljenju, Godišnji Finansijski Izveštaji za godinu završno sa 31 decembrom 2017, predstavljaju pravilan i istinit prikaz u svim materijalnim aspektima, u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva za Javni Sektor (prema računovodstvu zasnovanom na gotovom novcu), Zakonom br. 03/L-48 o Upravljanju Javnim Finansijama i Odgovornostima (sa izmenama i dopunama) i Uredbom MF, Br. 01/2017 o Godišnjem finansijskom izveštavanju budžetskih organizacija.

Osnova za Mišljenje

Revizija je izvršena u skladu sa Međunarodnim Standardima Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Prema ovim standardima naše odgovornosti su opisane ispod kod dela 'Odgovornosti Revizora za Reviziju Finansijskih Izveštaja'. Verujemo da su dokazi revizije koje smo prikupili dovoljni i odgovarajući za obezbeđivanje osnove za naše mišljenje.

Odgovornost Menadžmenta i osoba koje su odgovorne upravljanjem za GFI

Predsedavajući Odbora je odgovoran za pripremu i tačno predavljanje Finansijskih Izveštaja u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva na Javnom Sektoru – modifikovanog Finansijskog Izveštavanja na osnovu Računovodstva Gotovog Novca te je odgovoran za unutrašnje kontrole koje menadžment određuje kao potrebnim za omogućavanje pripreme finansijskih

izveštaja bez materijalno pogrešnih prikazivanja koja su uzrokovana bilo usred prevare bilo usred greške. To uključuje primenu Zakona br. 03/L-048 o Upravljanju Javnim Finansijama i Odgovornostima (sa izmenama i dopunama).

Predsedavajući Odbora, je odgovoran za obezbeđivanje praćenje postupka finansijskog izveštavanja RAEPK.

Odgovornost Generalnog Revizora za reviziju GFI

Naša je odgovornost da na osnovu naše revizije izrazimo mišljenje o GFI. Revizija je izvršena u skladu sa MSVIR. Ovi standardi zahtevaju da se pridržavamo etičkih zahteva i da planiramo i izvršimo reviziju kako bismo stekli razumnu sigurnost o tome da finansijski izveštaji ne sadrže materijalno pogrešna prikazivanja

Razumna sigurnost je visoki stepen sigurnosti međutim ne garantuje da će revizija koja se vrši u skladu sa MSVIR uvek identifikovati svako materijalno pogrešno prikazivanje koje može postojati. Materijalno pogrešna prikazivanja se mogu pojaviti usled prevare ili greške a smatraju se materijalnim ukoliko, pojedinačno ili u grupi mogu da utiču na odluke koje se donose na osnovu ovih GFI.

Revizija uključuje obavljanje postupaka radi dobijanja dokaza u vezi sa finansijskim informacijama i obelodanjivanjima u GFI. Izabrani postupci zavise od procene revizora, uključujući i procenu rizika od materijalno pogrešnih prikazivanja u GFI kako usled prevare tako usled greške. Tokom procene rizika, revizor uzima u obzir unutrašnje kontrole koje su relevantne za sastavljanje finansijskih izveštaja od strane entiteta, kako bi dizajnirao revizorske postupke koje su odgovarajući za okolnosti entiteta, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efektivnosti unutrašnjih kontrola entiteta.

Revizija uključuje i procenu prikladnosti korišćenih računovodstvenih politika, opravdanost računovodstvenih procena izvršenih od strane menadžmenta, kao i procenu prezentacije finansijskih izveštaja.

2.2 Usklađenost sa zahtevima za GFI i ostalim zahtevima za izveštavanje

Zahteva se da RAEPK izveštava u skladu sa određenim okvirom izveštavanja i sa ostalim zahtevima za izveštavanje. Mi smo uzeli u obzir:

- Usklađenost sa Pravilnikom MF. Br. 01/2017 o Godišnjem Izveštavanju od Budžetskih Organizacija;
- Zahteve ZUJFO br. 03/L-048 (sa izmenama i dopunama);
- Usklađenost sa Finansijskim Pravilom br. 01/2013 i br. 02/2013;
- Akcioni plan za adresiranje preporuka;
- Zahteve Postupaka za Finansijsko Upravljanje i Kontrolu;
- Ostale zahteve za budžetsko izveštavanje, kao što su tromesečni izveštaji uključujući ovde i deveto mesečne izveštaje na vreme; i
- Izveštaje o ne izmirenim obavezama.

Svi zahtevi za izveštavanje kako u kontekstu GFI tako i u kontekstu spoljnog izveštavanja su ispunjeni u dobrom kvalitetu stoga mi nemamo neko pitanje za pokretanje.

Preporuke

Nemamo preporuke u vezi sa GFI.

3 Finansijsko upravljanje i kontrola

Uvod

Naš rad u vezi sa Finansijski Upravljanjem i Kontrolom (FUK), odražava detaljni rad koji je preduzet o sistemima prihoda i troškova u budžetskim organizacijama. Posebno je u fokusu revizije bilo i upravljanje budžetom, pitanja nabavke kao i ljudski resursi kao i imovina i obaveze.

Zaključak o Finansijskom Upravljanju i Kontroli

U kontekstu finansijskih sistema, kontrole nad приходima su uglavnom odgovarajuće i primenjuju se na efektivan način – međutim postoji niz oblasti koje zahtevaju dalje poboljšanje.

RAEPK je tokom 2017 godine imao zadovoljavajuću budžetsku performansu u vezi sa ostvarenjem troškova i prihoda. Stopa ostvarenja od onoga što je planirano kako kod troškova tako kod prihoda svodi se na oko 95%.

Oblasti u kojim su potrebna dalja poboljšanja tiču se: prevazilaženja prakse pokrivanja rukovodećih položaja vršiocima dužnosti preko dozvoljenih rokova, plaćanje osoblja sa kategorije plata kao i nadzor i ažuriranje rizika. Izazov još uvek ostaje ostvarenje planiranih kapitalnih projekata.

3.1 Planiranje i izvršenje budžeta

Pregledali smo izvore budžetskih sredstava, potrošnju sredstava kao i prihode prikupljene prema ekonomskim kategorijama. To je prikazano na sledećoj tabeli:

Tabela 1. Troškovi koji su nastali u poređenju sa budžetom (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet ¹	2017 Izvršenje	2016 Izvršenje	2015 Izvršenje
Izvori Fondova:	1,178,068	707,988	672,526	757,975	617,944
Grant Vlade -Budžet	1,178,068	707,988	672,526	757,975	612,468
Spoljne donacije	-	-	-	-	5,476

¹ Završni Budžet – odobreni budžet od strane Skupštine koji je kasnije prilagođen od strane Ministarstva Finansija

Rebalansom budžeta i odlukama Vlade², završni budžet je u poređenju sa početnim budžetom smanjen za 470,080€. Ovo smanjenje je bilo kod kapitalnih investicija 400,000€, kod plata i dnevnica 603€ kao i kod roba i usluge za 69,477€.

RAEPK je tokom 2017-god, potrošio 95% ili 672,526€, završnog budžeta što u poređenju sa 2016 godino pokazuje da je izvršenje budžeta ove godine niže za 2%. U nastavku su data objašnjenja o trenutnom stanju.

Tabela 2. Potrošnja fondova prema ekonomskim kategorijama (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet	2017 Izvršenje	2016 Izvršenje	2015 Izvršenje
Trošenje fondova prema ekonomskim kategorijama:	1,178,068	707,988	672,526	757,975	617,944
Plate i Dnevnice	408,136	407,533	407,308	390,655	367,115
Roba i Usluge	357,232	282,555	248,639	290,715	239,836
Komunalije	12,700	17,900	16,579	10,098	10,993
Kapitalne Investicije	400,000	-	-	66,507	-

Objašnjenja o promenama u budžetskim kategorijama su date u nastavku:

- Budžet za plate i dnevnice i za komunalije je bio na zadovoljavajućem nivou i nemamo neko pitanje za pokretanje; i
- Budžet za robe i usluge je izvršen 88%. Takav nivo troškova u ovoj kategoriji je nastao i kao rezultat toga što procedure nabavke za RAEPK obavlja CAN i bilo je kašnjenja u procedurama kao i sklapanju ugovora sa njihove strane; i
- Izvršenje završnog budžeta za kapitalne investicije bilo je 94%. Međutim ono što karakteriše ovu godinu kod ove kategorije u Agenciji jeste skoro potpunu smanjenje budžeta za kapitalne od strane Vlade.

Kapitalni projekat za opremu informacione tehnologije bio je podeljen na Lote, a Agencija je krajem godine potpisala ugovor za preostali deo sredstava ali pošto projekat nije završen očekuje se da će troškovi nastati tokom 2018 godine.

² Odluka Vlade br. 08/151 dana 02.08.2017, Odluka 10/19 dana 15.12.2017 i odluka 01/21 dana 22.12.2017 i odluka 02/21 dana 27.12.2017

Pitanje 1 – Slabosti u planiranju za kapitalne investicije

Nalaz Ostvarenje kapitalnog projekta je ove godine bilo izazov za RAEPK. Projekat “ Menadžerski sistem za prenosivost brojeva” u vrednosti od 400,000€ je prema planu nabavke bilo predviđeno sa započne u februaru 2017 godine. Mi smo potvrdili da se ovo nije desilo jer nije pokrenut neki zahtev za pokretanje procedura od strane zahtevnih odeljenja tako da su sredstva ovog projekta smanjena odlukom vlade tokom avgusta meseca.

Projekat nije ostvaren jer RAEPK nije izvršio adekvatne analize i odgovarajuće pripreme za početak projekta. Treba takođe da se pomene činjenica da su u ovom projektu uključeni i ostali akteri van³ RAEPK-a i to je moglo uticati da se projekat ne ostvari tokom 2017 godine.

Rizik Neadekvatno planiranje projekata dovodi u opasnost ostvarenje utvrđenih ciljeva i utiče na tome da se finansiranje ovih projekata poništi ili da oni ostaju opterećenje narednih budžeta.

Preporuka 1 Predsedavajući Odbora treba da obezbedi da je izvršena procena prepreka koje su suočene u procesu izvršenja kapitalnih projekata, i da izvuku pouke kako se takve prakse ne bi ponovile. Performansa kapitalnih projekata se treba redovno pratiti na mesečnoj osnovi i da se blagovremeno adresiraju prepreke koje su identifikovane u ostvarenju kapitalnih projekata.

3.2 Prihodi

Prihodi koji su ostvareni tokom 2017-god iznosili su 4,478,774€ što ujedno predstavlja i realizaciju od 95% od onoga što je bilo planirano (predviđeni iznos prihoda je bio 4,715,000€). Nivo prihoda je bio malo manji nego u prethodnoj godini kada je prikupljeno 4,787,572€. Prihodi se tiču nadzora tržišta elektronskih komunikacija, licenciranja, prihoda od numeracije i korišćenja frekvencija kao i od plaćanja ekonomskih kazni koje su izrečene od strane RAEPK-a:

Tabela 3. Detaljni prihodi po njihovoj vrsti (u €)

Opis	Izvršenje 2017	Izvršenje 2016	Izvršenje 2015
Licence za poslovanje	4,475,212	4,781,664	19,264,081
Ostale administrativne takse	2,870	3,473	2,880
Ostale kazne	692	2,435	12,007
Ukupno	4,478,774	4,787,572	19,278,968

³ Operateri telefonija koje deluju na Kosovu.

Prihodi koji se prikupljanju od strane RAEPK-a, deponiraju se na Budžet Kosova.

Preporuke

Nemamo preporuke u ovoj oblasti.

3.3 Plate i dodaci

Plate i dodaci se isplaćuju putem jednog centralizovanog platnog sistema kojim upravlja Ministarstvo Javne Uprave (MJU) i MF. Kontrole koje deluju na nivou RAEPK-a tiču se kontrola isplata svakoga meseca, verifikovanja mogućih promena, rebalansa budžeta i za ovu kategoriju i poravnanja sa budžetom.

Završni budžet za plate i dnevnice je u ISFUK-u bio 407,533€, a troškovi su bili 407,308€ ili 99%. Oni se tiču plata za Upravni odbor, stručnog osoblja.

Preporuke

Nemamo preporuke u ovoj oblasti.

3.4 Upravljanje osobljem

Opravdani broj zaposlenih u RAEPK-u bio je 39, dok je trenutni broj u decembru 2017 godine prema GFI bio 38, uključujući i članove odbora, jedan slobodan položaj za šefa pravnog odeljenja je ostao ne popunjen još od 2016 godine.

Pitanje 2 - Angažovanja za posebne usluge bez procedura konkurisanja

Nalaz Prema Zakonu o civilnoj službi, član 12 stav 4 zahteva da se za ugovore o posebnim uslugama primenjuje pojednostavljeni postupak regrutovanja. U jednom slučaju, RAEPK je angažovao jednu asistentkinju za šest meseci sa ugovorom za posebne usluge bez preuzimanja pojednostavljenih postupaka regrutovanja. Uprkos činjenici da je ugovor bio za šest meseci, angažovani pomoćnik zahtevao je raskid ugovora, i nakon četiri meseca ugovor je okončan.

Rizik Angažovanje osoblja za posebne usluge bez pojednostavljenih procedura regrutovanja ograničava konkurenciju i povećava rizik od netransparentnog angažovanja, a samim tim i da primljene usluge ne budu u skladu sa potrebama RAEPK -a.

Preporuka 2 Predsedavajući Odbora treba da obezbedi da su za angažovanje osoblja za posebne usluge preduzete procedure za njihovu selekciju e kako bi proces bio transparentan i svi oni koji ispunjavaju kriterijume dobiju mogućnost za apliciranje.

3.5 Robe i usluge, kao i komunalije

Završni budžet za robe i usluge uključujući i komunalije bio je 300,455€. Sa tog budžeta je potrošeno 265,218€. Oni se uglavnom tiču: troškova za zakupninu, troškova za službena putovanja kao i ostalih ugovornih usluga uključujući i plaćanje jednog zaposlenog/vozač i jedne asistentkinje koji se plaćaju sa ove kategorije.

Pitanje 3 – Plaćanje za ugovore na određeni rok, sa roba i usluga

Nalaz U zakonu o budžetu 2017 kod Člana 3 stav 4, navodi se da trošenje javnog novca iz kategorije “roba i usluge” nije dozvoljeno za plaćanje zaposlenih, bilo u vidu zarada ili kao doprinos u robi, uključujući obroke ili poklone. RAEPK je od 2016 godine angažovao zaposlenog/vozača sa ugovorom za određeni vremenski period. Ovaj zaposleni je za 2017 godinu plaćen sa 465€/bruto mesečno sa kategorije robe i usluga.

Rizik Nadoknada zarade za ugovor na određeno vreme sa kategorije robe i usluga uticalo je da se preceni ova kategorija preko precenjivanja plata i dnevnica.

Preporuka 3 Predsednik Odbora treba da obezbedi da se nadoknađivanje zaposlenih vrši iz kategorije plata i dnevnica.

3.6 Kapitalna i ne kapitalna imovina

Prema GFI-a i računovodstvenim registrima, neto vrednost kapitalnih imovina bila je 455,345€, dok je vrednost ne kapitalnih imovina bila 28,842€ a zalihe 12,135€.

Pregledali smo da li je proces upisivanja i način vođenja evidencija bio u skladu sa zahtevima pravila MF-br. 02/2013 o Upravljanju ne-finansijskom imovinom budžetskih organizacija, procesu inventarizacije, obezvređivanje i fizičkog postojanja imovina.

Preporuke

Nemamo preporuke u ovoj oblasti.

3.7 Potraživanja

Potraživanja se uglavnom odnose na obaveze dužnika u pogledu ovlašćenja za korišćenje frekvencija.

Vrednost računa potraživanja na kraju 2017-god bila je 1,128,477€. Većina njih odnosno 864,701€ pripadaju aktuelnog godini a ostala su kao potraživanja usled činjenice da se fakturisanja za 2017 godine obavljaju u Decembru i dužnici onda imaju rok od 30 dana da izmire obaveze. Preostali deo od 263,755€ čine bilansi koji su preneti od 2010 godine.

RAEPK je nastojala da prikupi potraživanja, pokretanjem sudskih postupaka pred nadležnim sudovima, ali njihovo ostvarenje i dalje ostaje izazov. Posebno ostaje izazov naplata potraživanja od javnih institucija kao što su MJU i RTK⁴, koji čine većinu starih potraživanja.

Preporuke

Nemamo preporuke u ovoj oblasti.

3.8 Ne izmirene obaveze

Izveštaj ne izmirenih obaveza prema dobavljačima je na kraju 2017 godine je bio u iznosu od 4,780€. Ove obaveze su prenete za isplatu u 2018 godini a uglavnom čine obaveze iz 2017 godine koje su fakturisane početkom januara 2018 godine.

Prema GFI-a kontigentne obaveze su prikazane u iznosu od 15,355,486€, a pravna kancelarije je bila u sudskom procesu za zaštitu ovih predmeta. Njihovo obrazloženje i zaštita ostaju izazov jer bi njihov gubitak izazvao dosta visoke obaveze koje bi bilo veoma teško da se izvrše sa budžeta RAEPK-a. Ovaj rizik može postati naknadno opterećenje za Budžet Kosova.

Preporuke

Nemamo preporuke u ovoj oblasti.

⁴ Radio Televizija Kosova

4 Napredak u sprovođenju preporuka

Naš izveštaj revizije za GFI-a RAEPK-a za 2016 godinu, rezultirao je sa osam glavnih preporuka. RAEPK je na vreme pripremio akcioni plan gde je predstavio detalje mera i aktivnosti o tome kako će sprovesti date preporuke. Od ukupno osam datih preporuka pet su sprovedene a tri su u procesu. Vredi naglasiti da u je okviru preporuka koje su bile u procesu bilo delova preporuka koje su sprovedene ali neki delovi njih su još bili u procesu stoga smo ih i tretirali kao u procesu.

Naš izveštaj o reviziji za 2015 godinu je rezultirao sa pet preporuka, od kojih su tri preporuke prenete za sprovođenje tokom 2017 godine. Od preporuka iz 2015 godine dve su sprovedene a jedna koja se tiče usvajanja pravilnika o radu je još u procesu.

Za detaljniji opis preporuka i kako su one tretirane pogledajte Dodatak II.

Pitanje 4 - Sprovođenje preporuka iz prethode dve godine

Nalaz	RAEPK je ostvario značajan napredak u sprovođenju preporuka iz prethodnih godina gde je jedan deo preporuka sada već sproveden, međutim ipak još uvek ostaju neke ključne oblasti u kojima preporuke nisu sprovedene a tiču se: <ul style="list-style-type: none">• Pokrivanje jedne funkcije (položaja) V.D još od 2016 godine; i• Ne usvajanje pravilnika o radu.
Rizik	Nepotpuno sprovođenje preporuka povećava rizik stalne pojave istih nedostataka koje mogu rezultirati u stalnoj neefikasnosti kontrola, kao i poteškoća u ostvarivanju ciljeva.
Preporuka 4	Predsedavajući Odbora treba da pregleda i analizira razloge ne sprovedenih preporuka i da sa odgovornim osobljem odredi novi vremenski rok za sprovođenje preporuka. Sprovođenje se treba stalno pratiti.

5 Dobro upravljanje

Uvod

Dobro upravljanje podrazumeva osnovna načela polaganja odgovornosti, efektivnost kontrola, upravljanje rizicima, nezavisnost unutrašnje revizije, koordinaciju NKR a unutrašnjom revizijom i dobrim upravljanjem javnom imovinom.

Ključan pokazatelj u podršci efektivnog upravljanja je i sprovođenje preporuka revizije jer to pokazuje do koje mere menadžment preduzima radnje za poboljšanje postojećih procesa i kontrola. Nivo ispunjavanja zahteva FUK od strane budžetskih organizacija se nadzire i preko popunjavanja upitnika samo-ocenjivanja koji se popunjavaju od strane svih BO, a na kraju godine se podnose MF.

Posebne oblasti našeg pregleda u vezi sa dobrim upravljanjem bile su i proces polaganja odgovornosti i upravljanje rizicima, dok su ostale komponente tretirane u okviru gore navedenih poglavlja ili pod-poglavlja ovog izveštaja.

Opšti zaključak o upravljanju

RAEPK je uzeo u obzir zakonske zahteve koji su predviđeni pravilima FUK i na vreme je izvršio samo-ocenjivanje, međutim postoji potreba za kritičnijim ocenjivanjem. Poboljšanja su nastala usvajanjem statuta RAEPK-a dana 28/08/2017.

Uprkos napretku koji je postignut ocenjujemo da neki aspekti upravljanja unutar RAEPK-a zahtevaju dalje unapređenje, poput usvajanja Pravilnika o radu. Potvrdili smo da je registar rizika pripremljen sa svim merama, identifikovanjem svih značajnih rizika koji bi mogli uticati na organizaciju u postizanju svojih ciljeva i sprovedena je većinu preporuka. Međutim, nije izvršena procena, nadgledanje i ažuriranje registra rizika izvršeno u kvartalnim periodima.

5.1 Sistem unutrašnje revizije

Prema AU br.23/2009 o osnivanu u funkcionisanje Jedinice za Unutrašnju Reviziju RAEPK ne ispunjava uslove za osnivanje ove jedinice.

Preporuke

Nemamo preporuke u ovoj oblasti.

5.2 Menadžersko izveštavanje, polaganje odgovornosti i upravljanje rizikom

Za dobro planiranje redovnog nadzora aktivnosti i za omogućavanje efektivnog odlučivanja, menadžmentu je potrebno da poseduje/dobije redovne izveštaje. Polaganje odgovornosti kao proces je ujedno i prihvatanje odgovornosti, održavanje osoba odgovornim za njihove radnje kao i za obelodanjivanje rezultata na transparentan način. Upravljanje rizikom je proces koji se tiče identifikovanja, analize, procene i radnji/mera menadžmenta da kontroliše i da reaguje prema rizicima koji dovode organizaciju u opasnost.

Proces unutrašnjeg izveštavanja u RAEPK-u-u funkcioniše prema lancu odgovornosti kao i prema zakonu i organizacionoj strukturi. Menadžment je uspostavio komunikacijske linije i informiše se preko mesečnog izveštavanja o operativnim i finansijskim aktivnostima organizacije, a u nekim slučajevima se sastanci Odbora prosleđuju zapisnikom.

Pitanje 5 – Slabosti u upravljanju rizikom

Nalaz	Prema pravilima FUK-a, RAEPK je uspostavio formalne i dokumentovane procene i upravljanja rizika. Spisak rizika je sastavljen u februaru 2017 godine. Međutim mi nismo primetili da se taj spisak upravlja i nadzire na kvartalnoj osnovi kako bi sprečio ili umanjio rizike kao što to zahtevaju pravila FUK-a.
Rizik	Nedostatak efikasnog i sveobuhvatnog upravljanja rizikom sprečavaće pravovremeni odgovor na rizike sa kojima se suočava institucija, bilo da se radi o unutrašnjem ili spoljnom okruženju. To je zato što pro-aktivne akcije koje su potrebne da se spreče ili izbegnu takvi rizici neće biti preduzete na planiran i sistematski način.
Preporuka 5	Predsedavajući Odbora treba da obezbedi efektivan nadzor i kvartalno izveštavanje u vezi sa sprovođenjem zahteva u ovoj oblasti, u cilju sprečavanja i umanjivanja rizika.

Ovaj Izveštaj je prevod sa originalne verzije na albanskom jeziku. U slučaju nedoslednosti provladava verzija na albanskom jeziku.

Dodatak I: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR

(odlomak od MSVIR 200)

Vrsta mišljenja

147. Revizor treba da izrazi **jedno ne-modifikovano mišljenje revizije ukoliko** se zaključi da su finansijski izveštaji pripremljeni, sa svih materijalnih gledišta u skladu sa važećim finansijskim okvirom.

Ukoliko revizor zaključi da, na osnovu prikupljenih dokaza revizije, finansijski izveštaji kao celina nisu bez materijalnih grešaka, ili nije u mogućnosti da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije da bi zaključio da su finansijski izveštaji kao celina bez materijalnih grešaka, revizor treba da izmeni mišljenje revizije na izveštaju revizora u skladu sa odeljkom "Određivanje vrste modifikacije mišljenja revizora".

148. Ukoliko finansijski izveštaji pripremljeni u skladu sa zahtevima okvira prikazivanja, ne postignu pravično prikazivanje, revizor treba da razmotri pitanje sa menadžmentom, i na osnovu zahteva primenljivog okvira finansijskog izveštavanja i načina na koji je to pitanje rešeno, da odredi da li je neophodno da se izmeni mišljenje revizije.

Modifikacije mišljenja revizije na revizorskom izveštaju

151. Revizor treba da modifikuje mišljenje revizije na revizorskom izveštaju ukoliko se zaključi da, na osnovu prikupljenih dokaza revizije, finansijski izveštaji kao celina nisu bez materijalnih grešaka, ili nije u mogućnosti da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije da bi zaključio da su finansijski izveštaji kao celina bez materijalno pogrešnih prikazivanja. Revizori mogu dati tri vrste modifikovanih mišljenja revizije: kvalifikovano mišljenje, protivno mišljenje i odricanje od mišljenja.

Određivanje vrste modifikacije koje se čini revizorskom mišljenju

152. Odluka o tome koja vrsta modifikovanog mišljenja je prikladna, zavisi od:

- prirode pitanja koje je dovelo do modifikacije – što podrazumeva, da li su finansijski izveštaji sadrže materijalno pogrešna prikazivanja ili, u slučaju da je bilo nemoguće prikupiti dovoljno odgovarajućih dokaza revizije, mogu sadržati materijalno pogrešna prikazivanja; i
- sud revizora o rasprostranjenosti uticaja ili mogućih uticaja pitanja na finansijskim izveštajima.

153. Revizor treba da izrazi **kvalifikovano mišljenje ukoliko**: (1) nakon dobijanja dovoljno odgovarajućih i prikladnih dokaza revizije, revizor zaključuje da netačne tvrdnje, pojedinačno ili zajednički, su materijalne, ali nisu rasprostranjene, na finansijskim izveštajima; ili (2) revizor nije bio u stanju da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije na osnovu kojih može da podrži jedno mišljenje revizije, ali zaključuje da uticaj na finansijskim izveštajima bilo kojih neotkrivenih netačnih tvrdnji mogu biti materijalne ali ne i rasprostranjene.

154. Revizor treba da izrazi **protivno mišljenje ukoliko**, nakon dobijanja dovoljno odgovarajućih dokaza revizije, revizor zaključuje da netačne tvrdnje, pojedinačno ili zajednički, su materijalne i rasprostranjene na finansijskim izveštajima.

155. Revizor treba da izrazi **odricanje od mišljenja ukoliko**, pošto nije bio u stanju da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije na osnovu kojih može da podrži mišljenje revizije, revizor zaključuje da uticaj na finansijskim izveštajima bilo kojih neotkrivenih netačnih tvrdnji mogu biti materijalne i rasprostranjene. Ukoliko nakon prihvatanja angažovanja, revizor postaje svestan da je menadžment nametnuo ograničenje na delokrug revizije za koju revizor smatra da će verovatno dovesti do potrebe izražavanja kvalifikovanog mišljenja ili odricanje od mišljenja o finansijskim izveštajima, revizor treba da zahteva od menadžmenta da ukloni to ograničenje.

156. Ukoliko revizor daje modifikovano mišljenje, revizor će takođe modifikovati naslov kako bi odgovarao vrsti izraženog mišljenja revizije. MSVIR 1705 pruža dodatna uputstva o specifičnom jezičnom izražavanju koje će se koristiti kada se izdaje mišljenje i kada se opisuje odgovornost revizora. Takođe sadrži ilustrovane primere izveštaja.

Paragrafi Isticanja Pitanja i paragrafi Ostalih Pitanja na revizorskom izveštaju

157. Ukoliko revizor smatra potrebnim da skrene pažnju na pitanje prikazano ili obelodanjeno na finansijskim izveštajima koja je od velikog značaja za njihovo razumevanje finansijskih izveštaja, ali postoje dovoljno prikladnih dokaza da to pitanje nije materijalno pogrešno prikazano na finansijskim izveštajima, revizor će u revizorskom izveštaju uključiti jedan paragraf o Isticanju Pitanja. Isticanje Pitanja se treba odražavati samo na informaciju prikazanu ili obelodanjenu na finansijskim izveštajima.

158. Paragraf o isticanju pitanja treba:

- da se uključi odmah nakon mišljenja revizije;
- da koristi naslov "Isticanje Pitanja" ili neki drugi prikladni naslov;
- da uključi jasnu referencu na pitanje koje se ističe i da naznači gde se mogu naći relevantna obelodanjivanja na finansijskim izveštajima koja u potpunosti opisuju to pitanje; i
- ukazati da revizorsko mišljenje nije modifikovano u odnosu na istaknuto pitanje.

159. Ukoliko revizor smatra neophodnim da komunicira određeno pitanje, osim onih koje su predstavljene ili obelodanjene u finansijskim izveštajima, koja po prosudi revizora je važna za korisniku cilju shvatanja revizije, a pod uslovom da to nije zabranjeno zakonom ili pravilima, treba da se pripremi paragraf sa naslovom "Ostala Pitanja", ili nekim drugim pogodnim naslovom. Ovaj paragraf treba da se pojavi odmah iza mišljenja i nakon svakog pasusa kod Isticanja Pitanja.

Dodatak II: Napredak u sprovođenju preporuka iz prethodne i ranijih godina

Komponenta revizije	Preporuke koje su prenete iz 2015 godine	Sprovedene tokom 2017-god	U procesu sprovođenja tokom 2017	Ne sprovedene
2.4 Kontrolna Lista samo-ocenijavanja FUK-e	Predsednik treba da osigura da je izvršen pregled kontrolne liste samo-ocenijavanja te da je obavljeno adresiranje naglašenih pitanja na jedan pro-aktivan način. Usvajanje statuta i novog pravilnika o radu se trebaju smatrati prioritetom. Da se i promene položaja takođe odraze u organizacionoj šemi RAEPK-a		Usvojen je statut a usvajanje pravilnika o radu još uvek ostaj izazov	
3.5 Nadoknade (plate i dnevnice)	Predsednik treba da obezbedi da su zahtevi za nadoknade (plate i dnevnice) osoblja organizacije ispunjeni u skladu sa zakonskim pravilima.	Da		
3.6 Prihodi (uključujući sopstvene prihode)	Predsednik treba da razmotri funkcionisanje postojećeg softvera sa kojim izračunavanje u vezi sa frekvencijama i izdavanje ovlašćenja obavlja na automatski način. Treba se takođe funkcionalizovati i program o prihodima, u cilju očuvanja informacija i tačnog izveštavanja.	Da		
Komponenta revizije	Preporuke koje su data za 2016 godinu	Sprovedene	U procesu sprovođenja	Ne sprovedene

1.2 Usklađenost sa zahtevima za GFI i ostalim zahtevima za izveštavanje	Predsednik Odbora treba da osigura da su uspostavljeni efektivni procesi kako bi potvrdio da plan izrade GFI-ja 2016 adresira sva pitanja koja se tiču usklađenosti. To isto tako treba da obuhvati i pregled nacрта GFI-ja od strane menadžmenta, sa posebnim osvrtom na oblasti sa visokim rizikom i /ili oblasti u kojima su identifikovane greške u prethodnim godinama. Izjava data od strane Glavnog Administrativnog Službenika kao i onog Finansijskog se ne trebaju predavati osim ako su se prema nacrtu GFI-ja primenile sve potrebne kontrole.	Da		
2.3.1 Izrada pravilnika o radu	Predsednik Odbora treba da analizira razloge kašnjenja u ispunjavanju zakonskih zahteva o usvajanju nacрта unutrašnjih dokumenata, i da obezbedi da će se nacrti Statuta i Unutrašnjeg Pravilnika do 01 Oktobra podneti Odboru na usvajanje.		Usvojen je statut usvajanje pravilnika još ostaje izazov	
3.1.1 Prihodi	Predsednik Odbora treba da osigura da se registrovanje prihoda u ISFUK-u obavlja na svakodnevnom osnovama nakon prijema bankarskih izveštaja u saglasnosti sa Finansijskim Propisom 03/2010 o prihodima. Pošto se prikupljeni prihodi namenjaju za Budžet Kosova, onda se upisivanje prihoda na ISFUK-u treba obaviti na izvornom fondu 10 – Budžet Kosova.	Da		
3.1.2 Plate i dnevnice	Predsednik Odbora mora da razmotri kontrole vezano za regrutovanje osoblja i prema potrebi da iste ojača kako bi osigurao da se regrutovanje obavlja jednim zaslužnim procesom i transparentno u skladu sa zakonskim propisima. Kriterijumi o zapošljavanju trebaju biti jasni i odmereni kako bi se osigurao podjednak tretman za sve kandidate		I ove godine je bilo ugovora za posebno ne usluge	
3.1.2 Plate i dnevnice	Predsednik Odbora treba da osigura da upravljanje osobljem i isplatama bude u saglasnosti sa procedurama i određenim pravilnicima. Za pozicije pokrivena sa (V/D) da se pronade jedno održivo rešenje u saglasnosti sa zakonskim okvirom.		Pozicija koja se održava sa V.D nastavlja i ove godine. Do aprila bilo je tri isplata od 40€ u ukupnom	

			iznosu od 120€. Od druge polovine 2017 godine nije bilo isplate od 40 evra za zapisničara, kao i ažuriranje akta imenovanja.	
3.1.3 Robe i usluge, kao i komunalne usluge	Predsednik Odbora treba da osigura da usluge mobilne telefonije budu korišćene srazmerno zakonskim propisima o javnim nabavkama kako bi se dobile kvalitetnije i ekonomičnije usluge. Svi službenici trebaju dobijati dopune unutar određenih limita po odlukama/ pravilnicima na snazi.		Da	
3.1.3 Robe i usluge, kao i komunalne usluge	Predsednik Odbora treba da ojača kontrole nabavki i potrošnje kako bi osigurao da sklapanje ugovora bude obavljeno nakon obezbeđivanja sredstava i u skladu za ostalim propisima i određenim uputstvima.	Da		
3.1.3 Robe i usluge, kao i komunalne usluge	Predsednik Odbora treba da osigura da korišćenje službenih vozila bude u skladu za propisima unutrašnjeg pravilnika o korišćenju službenih vozila. Za svako korišćeno službeno vozilo treba se voditi potpuna i tačna evidencija.	Da		

Dodatak III: Pismo potvrdjivanja

LETËR E KONFIRMIMIT

Për pajtueshmërinë me të gjeturat e Auditorit të Përgjithshëm në Raportin e auditimit për vitin 2017 dhe për zbatimin e rekomandimeve

Për: Zyrën Kombëtare të Auditimit

Të nderuar,

Përmes kësaj shkrese, konfirmoj se:

- kam pranuar draft raportin e Zyrës Kombëtare të Auditimit për auditimin e Raportit/Pasqyrave Financiare të Autoritetit Rregullativ të Komunikimeve Elektronike dhe Postare, për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2017 (në tekstin e mëtejshëm "Raporti");
- pajtohem me të gjeturat dhe rekomandimet dhe nuk kam ndonjë koment për përmbajtjen e Raportit; si dhe
- brenda 30 ditëve nga pranimi i Raportit final, do t'ju dorëzoj një plan të veprimit për zbatimin e rekomandimeve, i cili do të përfshijë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për implementimin e tyre.

Kreshnik Gashi, Kryetar i Bordit

Data: 06 Qershor 2018, Prishtinë